STARÁ
ZMLUVA

GENEZIS

PRVÁ MOJŽIŠOVA KNIHA

Stvorenie sveta

1 Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. 2 Zem bola pustá a prázdna, tma
bola nad prahlbinou a Boží duch sa vznášal nad vodami.
3 Boh povedal: „Nech je svetlo!“ A bolo svetlo. 4 Boh videl, že svetlo je dobré,
a oddelil svetlo od tmy. 5 Boh nazval svetlo dňom a tmu nazval nocou. Bol
večer, bolo ráno, prvý deň.
6 Boh povedal: „Nech je obloha uprostred vôd a nech oddeľuje vody od vôd!“
7 Boh utvoril oblohu a oddelil vody pod oblohou od vôd nad oblohou. Tak
sa aj stalo. 8 Boh nazval oblohu nebom. Bol večer a bolo ráno, druhý deň.
9 Boh povedal: „Nech sa vody, ktoré sú pod nebom, nahromadia na jedno
miesto a nech sa ukáže pevnina!“ Tak sa aj stalo. 10 Boh nazval pevninu zemou
a nahromadené vody nazval morom. Boh videl, že je to dobré. 11 Boh povedal:
„Nech zem vydá sviežu zeleň, semenné rastliny a ovocné stromy, ktoré rodia
na zemi ovocie so semenom svojho druhu!“ Tak sa aj stalo. 12 Zem vydala
sviežu zeleň, semenné rastliny svojho druhu a ovocné stromy so semenom
svojho druhu. Boh videl, že je to dobré. 13 Bol večer a bolo ráno, tretí deň.
14 Boh povedal: „Nech sú svetlá na nebeskej oblohe, aby oddeľovali deň od
noci a označovali obdobia, dni a roky! 15 Nech svietia na nebeskej oblohe
a osvetľujú zem!“ Tak sa aj stalo. 16 Boh utvoril dve veľké svetlá: väčšie, aby
vládlo dňu, a menšie, aby vládlo noci; urobil aj hviezdy. 17 Boh ich umiestnil
na nebeskej oblohe, aby svietili na zem, 18 aby vládli vo dne i v noci a oddeľovali
svetlo od tmy. Boh videl, že je to dobré. 19 Bol večer a bolo ráno, štvrtý deň.
20 Boh povedal: „Nech sa hmýria vody živými tvormi a vtáky nech lietajú
nad zemou pod nebeskou oblohou!“ 21 Boh stvoril veľké morské zvieratá
a všetky živé tvory, ktorými sa hmýria vody, a všetky druhy okrídlených vtákov.
Boh videl, že je to dobré. 22 Boh ich požehnal a povedal: „Ploďte sa a množte
sa a naplňte vodu v moriach; vtáctvo nech sa množí na zemi!“ 23 Bol večer
a bolo ráno, piaty deň.
24 Boh povedal: „Nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov: dobytok, plazy
a divú zver!“ Tak sa aj stalo. 25 Boh utvoril rôzne druhy divej zveri, dobytka
a plazov. Boh videl, že je to dobré.
26 Boh povedal: „Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu. Nech
ľudia vládnu nad morskými rybami, nebeským vtáctvom, dobytkom, nad
celou zemou a nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi!“
27 Boh stvoril človeka na svoj obraz;
na Boží obraz ho stvoril.
Stvoril ich ako muža a ženu.

1,1 Ž 96,5; Iz 40,21; Jer 10,12; Jn 1,1-3; Kol 1,16; Heb 1,10; Zj 4,11 ***1,2*** Iz 45,18; Jer 4,23 ***1,3*** Ž 33,6; 147,15; Jn 8,12; 2Kor 4,6; 1Jn 1,5; Sir 42,15 ***1,4*** Koh 2,13; 2Kor 6,14 ***1,5*** Jer 33,20; 2Pt 3,8 ***1,6*** Ž 104,2; Sir 43,1 ***1,7*** Ž 148,4 ***1,8*** Jób 9,8; Jer 10,12 ***1,9*** Jób 38,8-11; Ž 33,7; 95,5; 104,7-9; Prís 8,29; Sir 43,15; 2Pt 3,5 ***1,10*** Ž 90,2 ***1,11*** Ž 104,14; 1Kor 15,38; Heb 6,7 ***1,12*** Iz 61,11 ***1,14*** Gn 8,22; Ž 74,16; 136,7; Jer 31,35; Sir 43,6-7; Bar 3,33-35; 6,59 ***1,15*** Ž 19,6 ***1,16*** Jób 31,26-27; Sir 42,16; 43,6-9; Jk 1,17 ***1,18*** Jer 33,20-25 ***1,20*** Jób 12,7-9; Ž 146,6; Sir 16,26; Sk 17,25 ***1,21*** Ž 74,13; 104,25; Iz 27,1; Ez 32,2; Dan 3,79 gr. ***1,22*** Prís 10,22 ***1,24*** Jer 27,5 ***1,25*** Gn 7,21-22 ***1,26*** Gn 5,1; Ž 100,3; Múd 2,23; 10,2; Sir 17,3-4; Kol 1,15; Jk 3,9 ***1,27*** Gn 2,7; Ž 119,73; Mt 19,4; Ga 3,28

BOH *videl,* *že všetko, čo* UTVORIL, *bolo* VEĽMI *dobré.*

GENEZIS 1,31

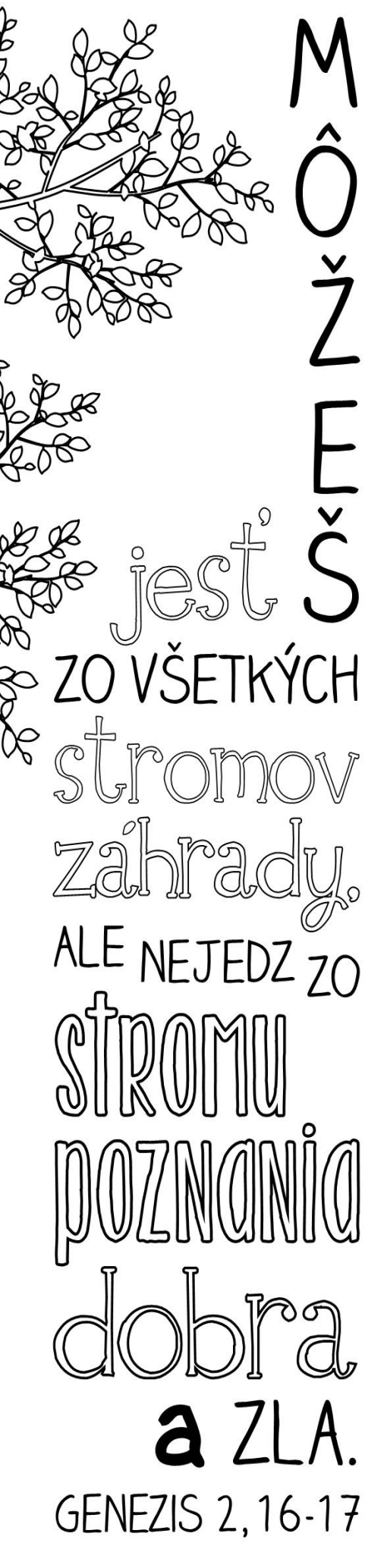

28 Boh ich požehnal a povedal im: „Ploďte sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad
všetkou zverou, čo sa pohybuje na zemi!“ 29 Potom Boh povedal: „Dal som vám
všetky semenné rastliny na zemi a všetky stromy, prinášajúce ovocie, v ktorom
je semeno, aby vám boli pokrmom. 30 No všetkým suchozemským živočíchom,
všetkému nebeskému vtáctvu a všetkému živému tvorstvu, čo sa pohybuje po
zemi, dávam za potravu všetky zelené byliny.“ Tak sa aj stalo. 31 Boh videl, že
všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré. Bol večer a bolo ráno, šiesty deň.

2 Takto boli dokončené nebesia, zem i všetky ich zástupy. 2 Siedmeho dňa
Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a v siedmy deň si Boh odpočinul
od všetkého, čo utvoril. 3 Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten
deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril. 4 Takto
sa udialo stvorenie neba a zeme.

Začiatky ľudstva

Keď Hospodin, Boh, utvoril zem i nebo, 5 ešte nebol na zemi nijaký poľný
ker a nerástla nijaká poľná bylina, lebo Hospodin, Boh, nezoslal na zem dážď
a nebolo ani človeka, ktorý by obrábal zem. 6 Spodná voda však vyvierala zo
zeme a zavlažovala celý zemský povrch. 7 Vtedy Hospodin, Boh, stvárnil človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek
živou bytosťou.

Záhrada v Edene

8 Hospodin, Boh, vysadil záhradu v Edene na východe a postavil do nej človeka, ktorého stvárnil. 9 Hospodin, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých
druhov, na pohľad lákavým a na jedenie chutným. Uprostred záhrady dal
vyrásť stromu života a stromu poznania dobra a zla.
10 Z Edenu vytekala rieka, aby zavlažovala záhradu. Odtiaľ sa rozdeľovala
na štyri hlavné toky. 11 Meno prvého je Pišón; ten obteká celú krajinu Chavila,
kde sa vyskytuje zlato. 12 Zlato tej krajiny je rýdze. Tam sa nachádza bdéliová
živica a ónyxový kameň. 13 Meno druhej rieky je Gichón. Tá obteká celú krajinu Kúš. 14 Meno tretej rieky je Tigris[a]. Tá tečie na východ od Asýrie. Štvrtou
riekou je Eufrat[b].
15 Hospodin, Boh, vzal človeka a umiestnil ho v záhrade Eden, aby ju obrábal
a strážil. 16 Hospodin, Boh, prikázal človekovi: „Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, 17 ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si z neho jedol, určite zomrieš.“

Stvorenie ženy

18 Potom Hospodin, Boh, povedal: „Nie je dobré človekovi byť samému.
Urobím mu pomoc, ktorá mu bude rovnocenná.“ 19 Keď Hospodin, Boh,
stvárnil z hliny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ich k človekovi, aby videl, ako ich pomenuje. Ako človek pomenoval každú živú bytosť,
tak sa volá. 20 Človek dal mená všetkému dobytku, všetkým nebeským vtákom

[a] Hebr. Chiddekel. | [b] Hebr. Perát.

1,28 Ž 113,9; Múd 9,2; 10,2; Sir 17,2-4; Sk 17,26 ***1,29*** Ž 145,15; Oz 2,8 ***1,30*** Jób 38,41; Ž 111,5; 145,15
1,31 Ž 104,24; Prís 3,19; Múd 11,24; Sir 16,29; 39,21.33; 1Tim 4,4 ***2,1*** Ž 104,2 ***2,2*** Ex 20,11; Heb 4,4 ***2,3*** Ex 16,23; Heb 4,1-11 ***2,4*** Jób 38,8-11 ***2,5*** Ž 65,10-11 ***2,7*** Gn 3,19; Ž 8,6; Iz 29,16; 42,5; Múd 7,1; 10,1; 15,8.11.16; Sir 17,1; Jn 20,22 ***2,8*** Iz 51,3; Ez 28,13 ***2,9*** Gn 3,22; Prís 3,18; Zj 2,7 ***2,10*** Ž 46,5; Ez 47,5; Zj 22,1 ***2,11*** Gn 10,7; 25,18; Sir 24,25 ***2,12*** Nm 11,7 ***2,13*** 1Krľ 1,45 ***2,14*** Gn 41,1 ***2,15*** Gn 2,8 ***2,16*** Gn 3,1-2.11.17 ***2,17*** Gn 3,11.17
2,18 Prís 31,11; Koh 4,9; Tob 8,6; Sir 36,29 ***2,19*** Ž 8,7

a všetkým poľným zvieratám, ale rovnocennú pomoc nenašiel. 21 Hospodin,
Boh, dopustil na človeka tvrdý spánok, takže zaspal. Vybral mu jedno z rebier
a miesto uzavrel mäsom. 22 Z rebra, ktoré vybral Hospodin, Boh, človekovi,
utvoril ženu a priviedol ju k nemu. 23 Tu človek zvolal:
„Toto je konečne kosť z mojich kostí
a telo z môjho tela!
Bude sa volať mužena,
lebo bola vzatá z muža!“
24 Preto opustí muž svojho otca i matku a priľne k svojej žene a budú jedno te-
lo. 25 Obaja, človek i jeho žena, boli nahí, no jeden pred druhým sa nehanbili.

Pokušenie a pád

3 Had bol najľstivejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré utvoril Hospodin,
Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov
záhrady?“ 2 Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme,
3 ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: ‚Nejedzte
z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!‘“ 4 No had žene povedal: „Nie,
určite nezomriete! 5 Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa
vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“ 6 Žena videla, že by
bolo dobré jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a na získanie múd-
rosti vábivý. Vzala z jeho ovocia, jedla, potom dala aj svojmu mužovi, ktorý
bol s ňou, a jedol aj on. 7 Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí. Splietli
figové listy a urobili si zástery. 8 Keď počuli hlas Hospodina, Boha, ktorý sa
prechádzal po záhrade za popoludňajšieho vánku, ukryl sa človek i jeho žena
pred Hospodinom, Bohom, medzi stromy záhrady. 9 Hospodin, Boh, zavolal
na človeka a opýtal sa ho: „Kde si?“ 10 On odpovedal: „Počul som tvoj hlas
v záhrade, zľakol som sa, pretože som nahý, a tak som sa skryl.“ 11 Potom sa
ho spýtal: „Kto ti povedal, že si nahý? Nejedol si azda zo stromu, z ktorého
som ti zakázal jesť?“ 12 Človek odvetil: „Žena, ktorú si mi dal, aby bola so
mnou, dala mi z toho stromu, tak som jedol.“ 13 Nato povedal Hospodin, Boh,
žene: „Čo si to urobila?“ Ona odpovedala: „Had ma naviedol, tak som jedla.“

Trest a milosť

14 Hospodin, Boh, povedal hadovi:
„Pretože si to urobil, budeš prekliaty,
vyvrhnutý spomedzi všetkého dobytka
a všetkých divých zvierat.
Budeš sa plaziť po bruchu
a hltať prach po všetky dni svojho života.
15 Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou,
medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom;
ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš pätu!“
16 Žene povedal:
„Rozmnožím tvoje trápenie v tehotenstve,
v bolestiach budeš rodiť deti.

2,21 Gn 15,12; 1Sam 26,12; Mt 19,6 ***2,22*** 1Tim 2,13 ***2,23*** Gn 29,14; Ef 5,28-30 ***2,24*** Mal 2,15; Mt 19,5; Mk 10,7; Ef 5,31 ***2,25*** Gn 3,7; Iz 47,3 ***3,1*** Gn 2,17; Jób 1,7; Múd 2,24; Sir 25,24; 2Kor 11,3; Zj 12,9 ***3,2*** Gn 2,16 ***3,4*** Jn 8,44; 2Kor 11,3 ***3,5*** Iz 14,14; Ez 28,2; 2Tes 2,4 ***3,6*** Múd 10,1; 1Tim 2,14; Jk 1,14-15; 1Jn 2,16 ***3,7*** Gn 2,25 ***3,8*** Lv 26,12; Jób 34,21; Ž 139,7-12 ***3,9*** 1Kľ 19,9 ***3,10*** Ex 19,16; Dt 5,5 ***3,11*** Gn 2,17.25 ***3,12*** Gn 2,22; Jk 1,13 ***3,13*** Rim 7,11; 1Tim 2,14 ***3,14*** Dt 28,15-20; Iz 49,23; Mich 7,17 ***3,15*** Jn 8,44; Rim 16,20; Heb 2,14; 1Jn 3,8; Zj 12,17; 20,1-3 ***3,16*** Iz 13,8; 1Kor 11,3; Ef 5,22; 1Tim 2,15

Budeš túžiť po svojom mužovi,
ale on bude vládnuť nad tebou.“
17 Mužovi povedal:
„Pretože si poslúchol hlas svojej ženy
a jedol si zo stromu,
z ktorého som ti zakázal jesť,
nech je pre teba prekliata pôda.
S námahou sa z nej budeš živiť
po všetky dni svojho života.
18 Tŕnie a bodľačie ti bude rodiť
a ty budeš jesť poľné byliny.
19 V pote tváre budeš jesť chlieb,
kým sa nevrátiš do zeme,
lebo z nej si bol vzatý,
veď prach si a do prachu sa vrátiš.“
20 Človek dal svojej žene meno Eva, pretože ona bola matkou všetkých
živých. 21 Hospodin, Boh, urobil mužovi a jeho žene kožené šaty a zaodel ich.
22 Potom Hospodin, Boh, povedal: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás: Pozná
dobro i zlo. Len aby teraz nesiahol rukou na strom života, nejedol z neho
a nežil naveky!“ 23 Hospodin, Boh, ho vyhnal zo záhrady Eden, aby obrábal
pôdu, z ktorej bol vzatý. 24 Odohnal človeka a na východ od záhrady Eden
postavil cherubov a blýskavý plamenný meč, aby strážili cestu k stromu
života.

Kain a Ábel

4 Adam poznal svoju ženu Evu, ona počala, porodila Kaina a povedala:
„Dostala som muža od Hospodina.“ 2 Porodila aj jeho brata Ábela. Ábel
sa stal pastierom oviec, ale Kain obrábal pôdu. 3 Po istom čase priniesol Kain
obetu Hospodinovi z poľných plodín. 4 Ábel obetoval prvorodené zo svojho
stáda s tukom. Hospodin priaznivo zhliadol na Ábela a na jeho obetu, 5 ale
na Kaina a na jeho obetu tak nepohliadol. Kain sa veľmi nahneval a tvár sa
mu zamračila. 6 Hospodin povedal Kainovi: „Prečo sa hneváš? Prečo sa ti tvár
tak zamračila? 7 Či neprijmem aj teba, ak budeš robiť dobre? No ak nerobíš
dobre, pri dverách číha na teba hriech a jeho žiadostivosť, ale ty ju máš
ovládať.“
8 Kain povedal svojmu bratovi Ábelovi: „Vyjdime von!“ Keď boli na poli, Kain
napadol svojho brata Ábela a zabil ho. 9 Tu sa Hospodin spýtal Kaina: „Kde
je tvoj brat Ábel?“ On odvetil: „Neviem. Som azda strážcom svojho brata?“
10 Opäť sa ho spýtal: „Čo si to urobil? Hlas krvi tvojho brata kričí ku mne zo
zeme. 11 Teraz budeš kliatbou vyhnaný z pôdy, ktorá otvorila ústa, aby z tvojej
ruky vypila krv tvojho brata. 12 Keď budeš obrábať pôdu, už ti nevydá svoju
silu. Budeš sa nepokojne potulovať po zemi.“ 13 Kain povedal Hospodinovi:
„Môj trest je väčší, než vládzem zniesť. 14 Ty ma dnes vyháňaš z pôdy a budem
sa skrývať pred tebou. Budem sa nepokojne potulovať po zemi; ktokoľvek ma
stretne, zabije ma.“ 15 Hospodin mu však povedal: „Nie, to sa nestane, lebo

3,17 Gn 5,29; Koh 2,22; Rim 8,20-22 ***3,18*** Jób 31,40; Heb 6,8 ***3,19*** Jób 7,21; 34,15; Ž 90,3; 104,23; Sir 7,1; 40,11 ***3,20*** 2Kor 11,3 ***3,22*** Gn 1,26 ***3,23*** Gn 4,2 ***3,24*** Ex 25,18-22; Ž 18,11; Ez 10,1 ***4,1*** 1Jn 3,12; Júd 11 ***4,2*** Ž 78,71; Ez 34,23; Lk 11,51; Jn 10,11.14 ***4,3*** Lv 2,1-2; Nm 18,12 ***4,4*** Ex 13,2; Lv 3,3; Dt 15,19; Heb 11,4 ***4,5*** Jób 5,2; Ž 51,18; Prís 21,27 ***4,6*** Jon 4,4; Ef 4,26 ***4,7*** Jób 11,15.20; Iz 59,12; Sir 37,1; Rim 6,16; Jk 5,9 ***4,8*** Múd 10,3; Mt 23,35; 1Jn 3,12; Júd 11 ***4,9*** Ž 10,13; Jn 8,44 ***4,10*** Ex 21,12; Jób 16,18; Ž 9,13; Mt 23,35; Heb 12,24 ***4,11*** Dt 11,28 ***4,12*** Dt 28,15-24; Ž 107,34; Sir 36,30 ***4,14*** Gn 9,6; Ex 21,12; Ž 51,13 ***4,15*** Lv 26,21; Ž 79,12; Ez 9,4.6

vrchu urobíš svetlík na jeden lakeť. Do bočnej steny korábu osaď dvere; urob v ňom spodné, stredné a vrchné podlažie.

17 Ja privediem vody potopy na zem, aby som spod neba vyhubil každého
tvora, v ktorom je dych života. Všetko, čo je na zemi, zahynie. 18 S tebou uzav-
riem zmluvu; do korábu vojdeš ty, tvoji synovia, tvoja žena a tvoje nevesty.
19 Zo všetkých druhov živočíchov vezmeš do korábu po páre, aby s tebou
zostali nažive; bude to samec a samica. 20 Vojdú ta s tebou po páre z vtáctva,
dobytka i zo všetkých zemských plazov podľa svojich druhov, aby zostali naži-
ve. 21 Ty si vezmi z každej potravy, čo sa môže jesť, a zhromaždi ju k sebe; tebe
aj im to bude za pokrm.“ 22 Noach urobil všetko tak, ako mu Boh prikázal.

Vstup do korábu

7 Potom Hospodin povedal Noachovi: „Vojdi do korábu s celou svojou
rodinou, lebo som videl, že si spravodlivý predo mnou v tomto pokolení.
2 Zo všetkých čistých zvierat vezmi so sebou sedem párov, samca a samicu;
z nečistých zvierat po páre, samca a samicu. 3 Aj z nebeského vtáctva vezmeš
po sedem párov, samca a samicu, aby sa zachovalo potomstvo na celej zemi,
4 lebo ešte sedem dní a potom spustím na zem dážď trvajúci štyridsať dní
a štyridsať nocí a vyhubím z povrchu zeme každú bytosť, ktorú som utvoril.“
5 Noach urobil všetko, čo mu rozkázal Hospodin. 6 Noach mal šesťsto rokov,
keď voda potopy zaplavila zem.

7 Noach vošiel do korábu a s ním aj jeho synovia, jeho žena a jeho nevesty
pred vodami potopy. 8 Z čistých i z nečistých zvierat, z vtáctva a zo všetkého,
čo sa hýbe na zemi, 9 vošlo po dvoch k Noachovi do korábu, samec a samica,
ako mu prikázal Boh.

Potopa

10 Keď prešlo sedem dní, valila sa voda potopy na zem. 11 V šesťstom roku
Noachovho života, v druhom mesiaci, sedemnásteho dňa toho mesiaca, vyra-
zili všetky pramene obrovskej prahlbiny, roztvorili sa nebeské uzávery
12 a pršalo na zem štyridsať dní a štyridsať nocí. 13 V ten istý deň vošiel do
korábu Noach a s ním jeho synovia Šém, Chám a Jefet, jeho žena a jeho tri
nevesty. 14 Oni a všetky zvieratá, všetok dobytok, všetky plazy, čo sa hýbu na
zemi, všetko vtáctvo, všetky operence a okrídlence podľa svojich druhov
15 vošli k Noachovi do korábu po páre zo všetkých tvorov, v ktorých je dych
života. 16 Zo všetkých tvorov vošiel samec a samica tak, ako mu Boh prikázal.
Hospodin za ním zavrel koráb.

17 Na zemi nastala štyridsaťdňová potopa. Voda stúpala, zdvihla koráb a ten
sa vzniesol zo zeme. 18 Voda veľmi stúpala a zaplavovala všetko na povrchu
zeme, no koráb sa vznášal na vode. 19 Voda tak veľmi stúpala nad pevninou,
že zatopila všetky vysoké vrchy pod širym nebom. 20 O pätnásť lakťov prevy-
šovala voda vrchy, ktoré pokryla. 21 Zahynuli všetky tvory, ktoré sa pohybovali
po zemi, vtáctvo, dobytok, divá zver, plazy, ktoré sa hýbali po zemi, i všetci
ľudia. 22 Z toho, čo bolo na suchej zemi, zahynulo všetko, čo malo v nozdrách
dych života. 23 Boh zahubil všetky bytosti, čo boli na povrchu zeme: ľudí, doby-
tok, plazy a nebeské vtáctvo. Všetko bolo vyhubené zo zeme, ostal iba Noach
a to, čo bolo s ním v korábe. 24 Voda ovládala zem stopäťdesiat dní.

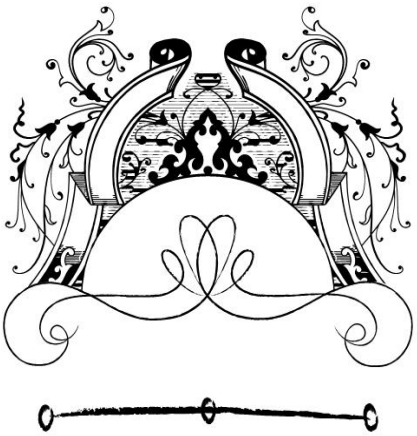

6,17 Ž 29,10; Am 9,6; Lk 17,27 ***6,18*** Gn 9,9; Iz 26,20 ***6,22*** Ex 40,16; Jn 15,14 ***7,1*** Múd 10,4; Lk 17,26; Sk 16,31
7,2 Lv 10,10; Sk 10,11-15 ***7,4*** Jer 28,16; Jon 3,4; Mt 4,2 ***7,7*** Múd 10,4 ***7,11*** Ž 78,23; Iz 24,18; Mal 3,10; 1Tes 5,3
7,16 Mt 25,10 ***7,20*** Ž 104,6 ***7,21*** Mt 24,39; 2Pt 3,6 ***7,23*** Ž 90,5; Ez 14,14.20

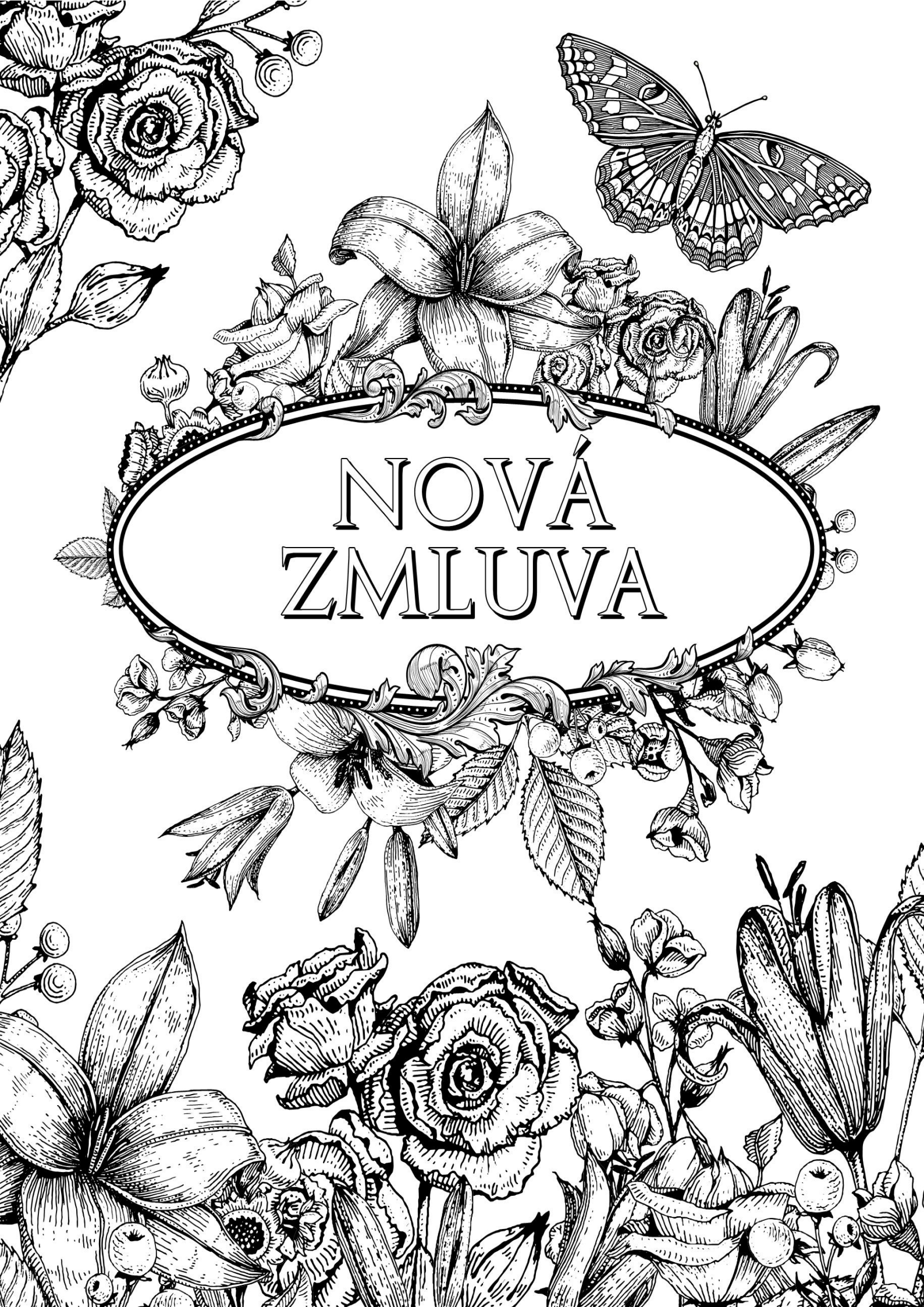
NOVÁ
ZMLUVA

Evanjelium podľa Matúša

Rodokmeň Ježiša Krista

1 Rodokmeň Ježiša Krista, syna Dávida, syna Abraháma. 2 Abrahám splodil
Izáka, Izák splodil Jákoba, Jákob splodil Júdu a jeho bratov, 3 Júda s Tamar splodil syna Pereca a Zeracha, Perec splodil Checróna, Checrón splodil Rámа, 4 Rám splodil Amminadába, Amminadáb splodil Nachšóna, Nachšón splodil Salmóna. 5 Salmón s Ráchab splodil syna Boaza, Boaz s Rút splodil Obéda, Obéd splodil Izaja, 6 Izaj splodil kráľa Dávida.

Dávid splodil s Uriášovou manželkou Šalamúna, 7 Šalamún splodil Rechabeáma, Rechabeám splodil Abijáma, Abijám splodil Asu, 8 Asa splodil Jošafáta. Jošafát splodil Joráma, Jorám splodil Uzziju, 9 Uzzija splodil Jotáma, Jotám splodil Acháza, Acház splodil Chizkiju, 10 Chizkija splodil Menaššeho, Menašše splodil Amóna, Amón splodil Joziáša, 11 Joziáš splodil Jechonju a jeho bratov za babylonského zajatia.

12 Po babylonskom zajatí Jechonja splodil Šealtíela, Šealtíel splodil Zerubbábela, 13 Zerubbábel splodil Abiúda, Abiúd splodil Eljakíma, Eljakím splodil Azora, 14 Azor splodil Cadóka, Cadók splodil Achíma, Achím splodil Eliúda, 15 Eliúd splodil Eleazára, Eleazár splodil Matana, Matan splodil Jákoba, 16 Jákob splodil Jozefa, manžela Márie, z ktorej sa narodil Ježiš, nazývaný Kristus.

17 A tak všetkých pokolení od Abraháma po Dávida bolo štrnásť, od Dávida po babylonské zajatie štrnásť a od babylonského zajatia po Krista štrnásť.

Narodenie Ježiša Krista

18 S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Skôr však, ako sa zišli, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. 19 Jej muž Jozef bol však spravodlivý a nechcel ju verejne vystaviť hanbe. Rozhodol sa teda tajne ju prepustiť. 20 Keď o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávida, neboj sa prijať Máriu, svoju ženu. Veď to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. 21 Porodí syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on zachráni svoj ľud z jeho hriechov.“ 22 Toto všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal prostredníctvom proroka:

23 *Hľa, panna počne a porodí syna*
a dajú mu meno Emanuel,

čo v preklade znamená: *Boh s nami.* 24 Keď Jozef precitol zo spánku, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. 25 Nepoznal ju[a] však, kým neporodila[b] syna, ktorému dal meno Ježiš.

Návšteva mudrcov

2 Keď sa za čias kráľa Herodesa v judskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci z východu. 2 Pýtali sa: „Kde je ten práve narodený

[a] Alt. neobcoval s ňou. | [b] Var. + svojho prvorodeného.

1,1-17 Lk 3,23-38 ***1,2-6*** 1Krn 1,34; 2,1-15 ***1,3-6*** Rút 4,18-22 ***1,6-13*** 1Krn 3,5-17 ***1,11*** 2Krľ 24,14 ***1,17*** Ga 4,4
1,18 Lk 1,27.35 ***1,21*** Lk 1,31 ***1,23*** Iz 7,14 ***1,25*** Lk 2,7.21 ***2,1*** 1Krľ 5,10; Lk 1,5; 2,4 ***2,2*** Nm 24,17; Jer 23,5

HĽADAJTE VŠAK NAJPRV BOŽIE KRÁĽOVSTVO A JEHO SPRAVODLIVOSŤ A TOTO VŠETKO SA VÁM PRIDÁ.

Matúš 6,33

židovský kráľ? Videli sme totiž na východe[c] jeho hviezdu a prišli sme sa mu pokloniť.“ 3 Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a s ním aj celý Jeruzalem.
4 Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vypytoval sa ich, kde sa má narodiť Mesiáš[d]. 5 Odpovedali mu: „V judskom Betleheme, tak ako to napísal prorok:

6 *A ty, Betlehem,* v judskej krajine,
vôbec nie si najmenší medzi judskými poprednými mestami,
lebo z teba vyjde vládca,
ktorý bude pásť môj ľud, Izrael.“

7 Vtedy Herodes zavolal potajomky mudrcov a dôkladne sa ich vypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. 8 Poslal ich do Betlehema a povedal: „Choďte a podrobne zistite všetko o tom dieťati. Keď ho nájdete, oznámte mi to, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť.“ 9 Oni vypočuli kráľa a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli na východe[e], išla pred nimi, až zastala nad miestom, kde bolo dieťatko. 10 Keď uvideli hviezdu, naplnila ich veľmi veľká radosť. 11 Vošli do domu, uvideli dieťatko s jeho matkou Máriou. Padli na zem a klaňali sa mu. Otvorili svoje klenotnice a obetovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. 12 Na pokyn vo sne, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.

Útek do Egypta a vraždenie detí v Betleheme

13 Keď odišli, Jozefovi sa zjavil vo sne Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi dieťatko i jeho matku a uteč do Egypta! Zostaň tam tak dlho, kým ti nepoviem. Herodes bude totiž hľadať dieťatko, aby ho zahubil.“ 14 A tak Jozef vstal, vzal za noci dieťatko i jeho matku a odišiel do Egypta. 15 Zostal tam až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo to, čo povedal Pán ústami proroka: *Z Egypta som povolal svojho syna.*

16 Keď potom Herodes zbadal, že ho mudrci oklamali, veľmi sa nahneval. Dal povraždiť v Betleheme a na celom okolí všetkých chlapcov do dvoch rokov, a to podľa času, na ktorý sa dôkladne povypytoval mudrcov. 17 Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš:

18 *Hlas bolo počuť v Ráme,*
plač a veľký *nárek.*
Ráchel oplakávala svoje deti
a nechcela sa dať potešiť, lebo ich už niet.

Návrat z Egypta

19 Keď Herodes zomrel, Pánov anjel sa vo sne zjavil Jozefovi v Egypte
20 a povedal: „Vstaň, vezmi dieťatko a jeho matku a choď do izraelskej krajiny, lebo tí, čo chceli vziať život dieťatku, pomreli.“ 21 Jozef vstal, vzal dieťatko i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny. 22 Keď však počul, že Archelaos kraľuje v Judsku namiesto svojho otca Herodesa, bál sa tam ísť. Na pokyn zo sna odišiel do Galiley. 23 Tam sa usadil v meste, ktoré sa volalo Nazaret. Tak sa splnilo to, čo hovorili proroci, že sa bude volať Nazaretský.

[c] Alt. vychádzať. | [d] Hebr. Mašíach = gr. Christos = Pomazaný. | [e] Alt. vychádzať.
2,5 Jn 7,42 ***2,6*** 2Sam 5,2; Mich 5,1 ***2,10*** Lk 2,10 ***2,11*** Ž 72,10-11.15; Iz 60,6 ***2,15*** Ex 4,22-23; Oz 11,1
2,18 Jer 31,15 ***2,20*** Ex 4,19 ***2,23*** Sdc 13,5; Lk 2,39; Jn 1,45-46

Ján Krstiteľ

3 V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ, ktorý hlásal v judskej púšti: 2 „Kajajte
sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo. — 3 Je to ten, o ktorom bolo
povedané ústami proroka Izaiáša:
Hlas volajúceho na púšti:
Pripravte cestu Pánovi,
vyrovnajte mu *chodníky!“*
4 Ján mal odev z ťavej srsti a kožený opasok okolo bedier. Živil sa kobylkami
a medom divých včiel. 5 Vtedy prichádzali k nemu obyvatelia Jeruzalema, ba
celého Judska a celého okolia Jordánu. 6 Vyznávali svoje hriechy a on ich krstil
v rieke Jordán.
7 Keď zbadal, že aj mnohí farizeji a saduceji[f] prichádzajú k jeho krstu, po-
vedal im: „Vreteničie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť pred prichádza-
júcim hnevom?! 8 Prinášajte ovocie hodné pokánia 9 a nemyslite si, že si
môžete povedať: ‚Máme otca Abraháma.‘ Lebo hovorím vám, že Boh môže
stvoriť Abrahámovi potomkov aj z týchto kameňov. 10 Sekera je už položená
ku koreňu stromov. A tak každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, bude
vyťatý a hodený do ohňa. 11 Ja vás síce krstím vodou na pokánie, ale ten, čo
prichádza po mne, je mocnejší ako ja. Nie som hoden ani len nosiť mu san-
dále. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. 12 Má v ruke vejačku
a prečistí namlátené zrno; pšenicu zhromaždí do sýpky, no plevy spáli
v neuhasiteľnom ohni.“

Pokrstenie Ježiša

13 Vtedy prišiel Ježiš z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť.
14 Ján mu však chcel v tom zabrániť a povedal: „Ja by som sa mal tebe dať
pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“ 15 Ale Ježiš mu odpovedal: „Nechaj to teraz!
Patrí sa nám naplniť všetko, čo je spravodlivé.“ A tak mu Ján už nebránil. 16 Po
krste Ježiš hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorili nebesia a videl Božieho
Ducha, ktorý ako holubica zostupoval naňho. 17 A z nebies zaznel hlas: „Toto
je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“

Pokúšanie na púšti

4 Nato Duch viedol Ježiša na púšť, aby ho tam diabol pokúšal. 2 Ježiš sa
postil štyridsať dní a štyridsať nocí, až napokon celkom vyhladol. 3 Prišiel
k nemu pokušiteľ a povedal: „Ak si Boží Syn, rozkáž, aby sa z týchto kameňov
stali chleby.“ 4 On mu však odpovedal: „Je napísané:
Človek bude žiť nielen z chleba,
ale z každého slova,
ktoré vychádza z Božích úst.“
5 Diabol ho potom vzal do svätého mesta, postavil ho na chrámové cimburie
6 a povedal mu: „Ak si Boží Syn, vrhni sa dolu. Veď je napísané:
Svojim anjelom prikáže o tebe,
a vezmú ťa na ruky,
aby si si neudrel nohu o kameň.“

[f] Gr. sadukaioi.

3,1-6 Mk 1,2-6; Lk 3,3-6; Jn 1,19-23 ***3,2*** Mt 4,17; 10,7 ***3,3*** Iz 40,3 ***3,4*** 2Krľ 1,8; Zach 13,4 ***3,7-10*** Lk 3,7-9 ***3,7*** Mt 23,33; 1Tes 1,10 ***3,9*** Jn 8,33 ***3,10*** Mt 7,19 ***3,11-12*** Mk 1,7-8; Lk 3,15-17; Jn 1,24-28; Sk 13,25 ***3,12*** Mt 13,30 ***3,13-17*** Mk 1,9-11; Lk 3,21-22; Jn 1,32-34 ***3,14*** Jn 13,6-7 ***3,15*** Mt 5,17 ***3,17*** Ž 2,7; Iz 42,1; Mt 12,18; 17,5 ***4,1-11*** Mk 1,12-13; Lk 4,1-13 ***4,1*** Heb 2,18 ***4,2*** Ex 34,28; 1Krľ 19,8 ***4,4*** Dt 8,3; Múd 16,26 ***4,5*** Neh 11,1 ***4,6*** Ž 91,11-12; 2Mak 11,6

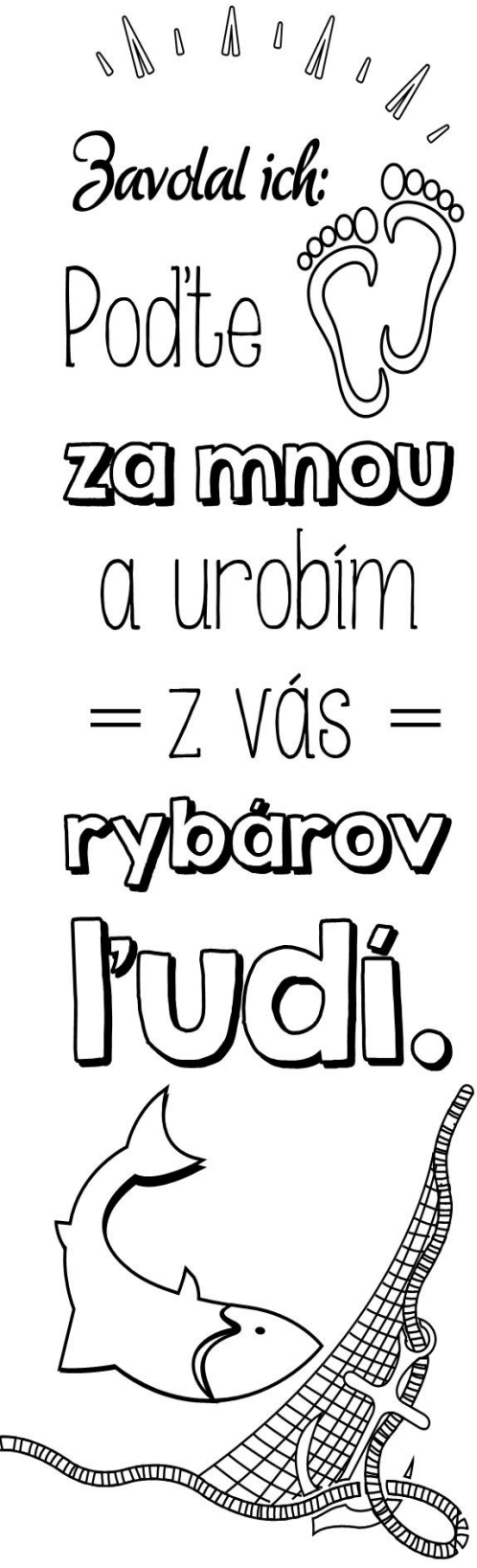

7 Ježiš mu odpovedal: „Napísané je však aj: *Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha.*“ 8 Nato ho diabol vzal na veľmi vysoký vrch, ukázal mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu 9 a povedal mu: „Toto všetko ti dám, ak padneš predo mnou a budeš sa mi klaňať.“ 10 Vtedy mu Ježiš odpovedal: „Odíď, satan! Lebo je napísané:

Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať
a jedine *jemu budeš slúžiť.*“

11 Tu ho diabol opustil a vtom prišli anjeli, ktorí mu slúžili.

Začiatky činnosti v Galilei

12 Keď Ježiš[g] počul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. 13 Zanechal Nazaret[h] a usadil sa v prímorskom Kafarnaume na území Zebulúna a Naftaliho, 14 aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš:

15 *Krajina Zebulún a krajina Naftali,*
na ceste k moru za Jordánom,
pohanská Galilea.
16 *Ľud bývajúci v temnotách*
uvidel veľké svetlo
a tým, čo sedeli v krajine a tôni smrti,
vyšlo svetlo.

17 Odvtedy začal Ježiš hlásať: „Kajajte sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“

Povolanie prvých učeníkov

18 Keď Ježiš išiel popri Galilejskom mori, uvidel dvoch bratov: Šimona, ktorý sa volal Peter, a jeho brata Ondreja, ako hádzali siete do mora. Boli totiž rybári. 19 Zavolal ich: „Poďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ 20 Obaja hneď zanechali siete a nasledovali ho. 21 A keď odtiaľ poodišiel, videl iných dvoch bratov, Jakuba, Zebedejovho syna, a jeho brata Jána, ako na člne so svojím otcom Zebedejom opravovali siete. Aj ich povolal 22 a oni hneď zanechali čln aj otca a nasledovali ho.

Účinkovanie v Galilei

23 A tak chodil po celej Galilei a učil v ich synagógach. Hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každú chorobu a každý neduh medzi ľudom. 24 Chýr o ňom sa rozšíril po celej Sýrii. Prinášali k nemu všetkých chorých, postihnutých rôznymi neduhmi a utrpením, posadnutých, námesačných a ochrnutých. A on ich uzdravoval. 25 Išli za ním mnohé zástupy z Galiley a Desaťmestia, z Jeruzalema, Judska a Zajordánska.

Reč na vrchu

5 Keď Ježiš videl zástupy, vystúpil na vrch, sadol si a jeho učeníci pristúpili k nemu. 2 Otvoril ústa a začal ich učiť:

Blahoslavenstvá

3 „Blahoslavení[i] chudobní v duchu,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.

[g] Var. – Ježiš. | [h] Var. Nazaru. | [i] Alt. Blažení.

4,7 Dt 6,16 ***4,10*** Dt 6,13 ***4,12-17*** Mk 1,14-15; Lk 4,14-15 ***4,13*** Jn 2,12 ***4,15-16*** Iz 8,23–9,1 ***4,16*** Lk 1,79 ***4,17*** Mt 3,2; 10,7 ***4,18-22*** Mk 1,16-20; Lk 5,1-11; Jn 1,40-42 ***4,23*** Mt 9,35; Mk 1,39 ***4,24*** Mt 8,16; 14,35; 15,30 ***4,25*** Mk 3,7-8; Lk 6,17-18 ***5,1*** Mk 3,13 ***5,3-12*** Lk 6,20-26

4 Blahoslavení plačúci,
lebo oni budú potešení.
5 Blahoslavení tichí,
lebo oni budú dedičmi zeme.
6 Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti,
lebo oni budú nasýtení.
7 Blahoslavení milosrdní,
lebo im sa dostane milosrdenstva.
8 Blahoslavení čistého srdca,
lebo oni uvidia Boha.
9 Blahoslavení tvorcovia pokoja,
lebo oni sa budú volať Božími synmi.
10 Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.
11 Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa haniť, prenasledovať a všetko zlé
na vás lživo hovoriť. 12 Radujte sa a veseľte sa, lebo v nebesiach máte veľkú
odmenu. Veď takto prenasledovali prorokov, ktorí boli pred vami.

Soľ zeme a svetlo sveta

13 Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čo jej dodá slanosť? Už nie je na nič súca,
len ju vyhodiť von, aby ľudia po nej šliapali.
14 Vy ste svetlo sveta. Mesto, ktoré leží na vrchu, sa nedá ukryť. 15 Ani lampu
nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým
v dome. 16 Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky
a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach!

O Zákone

17 Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov. Neprišiel som
zrušiť, ale naplniť. 18 Amen, hovorím vám: Pokiaľ sa nepominie nebo a zem,
nepominie sa ani najmenšie písmenko, ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa
všetko nestane. 19 Kto by teda zrušil čo len jedno z týchto najmenších prikázaní a učil by tak ľudí, bude označený za najmenšieho v nebeskom kráľovstve.
Kto ich však bude zachovávať a učiť, bude označený za veľkého v nebeskom
kráľovstve.[j] 20 Hovorím vám, že nikdy nevojdete do nebeského kráľovstva,
ak vaša spravodlivosť nebude oveľa väčšia ako spravodlivosť zákonníkov
a farizejov.

Nezabiješ

21 Počuli ste, že otcom bolo povedané: *Nezabiješ!* Kto by však zabil, musí ísť
pred súd. 22 Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata[k], musí ísť pred
súd. Kto by povedal bratovi: ‚Hlupák'[l], musí ísť pred veľradu. Kto by povedal:
‚Blázon'[m], musí ísť do ohnivého pekla. 23 Keby si teda prinášal dar na oltár
a tam by si sa rozpamätal, že tvoj brat má niečo proti tebe, 24 nechaj svoj dar
tam pred oltárom a odíď; najprv sa zmier so svojím bratom a až potom príď

[j] Var. – Kto ich však… v nebeskom kráľovstve. | [k] Var. + bez príčiny. | [l] Aram. raka = prázdny, sprostý (židovská opovržlivá nadávka). | [m] Hebr. alebo gr. móre = blázon, bezbožník (najhrubšie židovské náboženské odsúdenie).

5,4 Iz 61,2-3; Sir 48,24; Jn 16,20 ***5,5*** Ž 37,11 ***5,6*** Iz 55,1 ***5,7*** Jk 2,13 ***5,8*** Ž 24,3-4 ***5,9*** Heb 12,14 ***5,10*** 1Pt 3,14 ***5,11*** 1Pt 4,14 ***5,12*** Mt 23,37; Sk 7,52; Heb 11,37-38; Jk 5,10 ***5,13*** Mk 9,50; Lk 14,34-35 ***5,14*** Ef 5,8 ***5,15*** Mk 4,21; Lk 8,16; 11,33 ***5,16*** Ef 5,8-9; Flm 2.15; 1Pt 2,12 ***5,17*** Mt 3,15 ***5,18*** Bar 4,1; Lk 16,17 ***5,19*** Jk 2,10 ***5,21*** Ex 20,13 ***5,22*** 1Jn 3,15

Vy ste

svetlo sveta.

Nech tak svieti

vaše svetlo **PRED ĽUĎMI,**

ABY VIDELI VAŠE DOBRÉ SKUTKY

A OSLAVOVALI

VÁŠHO Otca,

KTORÝ

JE

V NEBESIACH!

MATÚŠ 5,14.16

a obetuj svoj dar. 25 Pokonaj sa rýchlo so svojím protivníkom, kým si s ním
na ceste. Inak ťa tvoj protivník odovzdá sudcovi, sudca strážnikovi a uvrh-
nú ťa do väzenia. 26 Amen, hovorím ti: Nevyjdeš odtiaľ, kým nezaplatíš do po-
sledného haliera[n].

O cudzoložstve

27 Počuli ste, že bolo povedané: *Nescudzoložíš!* 28 Ja vám však hovorím:
Každý, kto sa žiadostivo pozerá na ženu, už s ňou v srdci scudzoložil. 29 Ak ťa
teda pravé oko zvádza na hriech, vylúp ho a odhoď od seba. Je pre teba totiž
lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do
pekla. 30 A ak ťa zvádza na hriech tvoja pravá ruka, odtni ju a odhoď od seba.
Je pre teba totiž lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo prišlo
do pekla.

O rozvode

31 Bolo povedané: *Kto by prepustil svoju manželku, nech jej dá prepúšťací
list.* 32 Ja vám však hovorím: Každý, kto prepustí svoju manželku — okrem
dôvodu smilstva —, vystavuje ju cudzoložstvu, a kto by sa oženil s prepuste-
nou, cudzoloží.

O prísahe

33 Ďalej ste počuli, že otcom bolo povedané: *Nebudeš krivo prisahať,* ale
splníš Pánovi svoje prísahy. 34 Ja vám však hovorím, aby ste vôbec neprisahali;
ani na nebo, lebo je Božím trónom, 35 ani na zem, lebo je podnožkou jeho
nôh, ani na Jeruzalem, lebo je mestom veľkého Kráľa. 36 Neprisahaj ani na
svoju hlavu, lebo nemôžeš ani jeden vlas urobiť bielym alebo čiernym. 37 Vaša
reč nech je: ‚Áno — áno, nie — nie.‘ Čo je navyše, pochádza od zlého[o].

O odplate

38 Počuli ste, že bolo povedané: *Oko za oko* a *zub za zub.* 39 Ja vám však hovo-
rím: Neprotivte sa zlému[p]! Naopak: Tomu, kto ťa udrie po pravom líci, nadstav
aj ľavé. 40 Tomu, kto sa chce s tebou súdiť a vziať ti spodné rúcho, nechaj aj
plášť. 41 Ak ťa bude dakto nútiť niesť náklad jednu míľu, choď s ním dve. 42 Kto
ťa prosí, tomu daj a neodvracaj sa od toho, kto si chce od teba požičať.

O láske k nepriateľom

43 Počuli ste, že bolo povedané: *Milovať budeš svojho blížneho* a nenávidieť
svojho nepriateľa. 44 Ja vám však hovorím: Milujte svojich nepriateľov[q] a mod-
lite sa za tých, ktorí vás prenasledujú[r], 45 aby ste boli synmi svojho Otca
v nebesiach. Lebo on dáva vychádzať slnku nad zlými aj nad dobrými a zosiela
dážď na spravodlivých aj nespravodlivých. 46 Veď keď budete milovať iba tých,
čo vás milujú, aká vám patrí odmena? Či to isté nerobia aj mýtnici? 47 A ak
budete pozdravovať iba svojich bratov, čo robíte navyše? Či to isté nerobia aj
pohania[s]? 48 Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.

[n] Gr. kodrantés, lat. quadrans = štvrtina drobnej rímskej mince. | [o] Alt. zo zlého. | [p] Gr. tó ponéró = 1. (neprotivte sa) zlému človeku, 2. (neprotivte sa) zlým spôsobom, t. j. neodplácajte sa zlým za zlé.
[q] Var. + dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, robte dobre tým, ktorí vás nenávidia.
[r] Var. + a vás urážajú. | [s] Var. mýtnici.

5,25-26 Mt 18,34-35; Lk 12,58-59 ***5,27*** Ex 20,14 ***5,29-30*** Mt 18,8-9; Mk 9,43-48 ***5,31*** Dt 24,1
5,31-32 Mt 19,3-9 ***5,33*** Lv 19,12; Nm 30,3; Dt 23,22 ***5,34-35*** Jk 5,12 ***5,34*** Iz 66,1 ***5,35*** Ž 48,3 ***5,38*** Ex 21,24; Lv 24,20; Dt 19,21 ***5,39-42*** Lk 6,29-30 ***5,39*** Prís 24,29; Rim 12,17; 1Pt 3,9 ***5,40*** 1Kor 6,7 ***5,43*** Lv 19,18
5,43-48 Lk 6,27-28; 6,32-36 ***5,44*** Ex 23,4-5; Prís 25,21-22; Rim 12,20-21 ***5,45*** Ef 5,1 ***5,48*** Lv 19,2; Dt 18,13

STARÁ ZMLUVA
II. DEUTEROKÁNONICKÉ KNIHY

TOBIÁŠ

Prológ

1 Kniha o udalostiach zo života Tobiho, syna Tobiela, syna Ananiela, syna Aduela, syna Gabaela, syna Rafaela, ktorý bol synom Raguela z Asielovho rodu z kmeňa Naftali. 2 Tobiho za čias asýrskeho kráľa Enemessara odviekli z Tisby, ktorá leží južne od naftaliovského Kadéša v Hornej Galilei, do zajatia smerom na západ povyše Asoru, na sever od Fogóru.

Tobi vo vlasti

3 Ja, Tobi, chodil som po všetky dni svojho života cestami pravdy a spravodlivosti; dával som štedré almužny svojim bratom a ľudu, ktorý šiel spolu so mnou do zajatia v Ninive v asýrskej krajine. 4 Keď som bol ešte celkom mladý, celý kmeň môjho otca Naftaliho v izraelskej krajine, mojej vlasti, odpadol od môjho otcovského Dávidovho domu a od mesta Jeruzalema, ktoré bolo zo všetkých kmeňov Izraela vyvolené na to, aby v ňom obetovali všetky kmene. Chrám ako Boží príbytok tam bol vystavaný pre všetky pokolenia a naveky posvätený. 5 Všetci moji bratia a dom môjho predka Naftaliho obetovali teľaťu, ktoré dal zhotoviť izraelský kráľ Jerobeám v Dáne a na všetkých vrchoch Galiley. 6 Iba ja sám som často chodil na sviatky do Jeruzalema, ako celému Izraelu predpisuje večné prikázanie. Do Jeruzalema som nosil prvotiny z úrody a prvé mláďatá, desiatky z dobytka a z prvej striže oviec. 7 Dával som to kňazom, Áronovým synom, na potreby oltára. Jednu desatinu z pšenice, vína, oleja, granátových jabĺk, fíg a iného ovocia som dával Léviho synom, ktorí konali službu v Jeruzaleme. Druhý desiatok som šesť rokov predával za peniaze, potom som každoročne chodil a použil ich v Jeruzaleme. 8 Tretí desiatok[a] som dával sirotám, vdovám a prisťahovalcom, čo žili spolu s Izraelitmi. Prinášal som ho a dával som im ho každý tretí rok. Jedli sme z neho podľa nariadenia Mojžišovho zákona v tejto veci a podľa prikázaní, ktoré vydala Debora, matka nášho starého otca Ananiela, pretože otec mi umrel a zanechal ma ako sirotu. 9 Keď som dospel na muža, vzal som si ženu Annu z príbuzenstva nášho rodu. S ňou som splodil syna, ktorému som dal meno Tobiáš.

Tobi v zajatí

10 Keď ma odviekli do zajatia do asýrskeho mesta Ninive, všetci moji bratia a krajania jedávali pohanské jedlá. 11 Ale ja som si dával pozor a nejedol som pohanské jedlá. 12 Pretože som celou dušou pamätal na svojho Boha, 13 Najvyšší mi daroval milosť v očiach Enemessara, aby som si získal jeho priazeň. A tak som pre neho nakupoval všetko potrebné. 14 Chodieval som do Médska a tam som pre neho nakupoval až do jeho smrti. V médskej krajine som u Gabaela, Gabriho brata, uložil mešce s desiatimi talentmi striebra. 15 Keď

[a] Doplnené podľa kratšieho textu.

1,2 2Krľ 15,29; 17,3; Iz 19,23 ***1,4*** 1Krľ 6,1; 12,19-20.26; Iz 8,1 ***1,5*** 1Krľ 12,28 ***1,6*** Ex 13,12; Lv 27,32; Dt 12,4.11; 16,16; 18,4; 26,1-11 ***1,7*** Lv 27,30; Nm 18,21; Dt 14,22-29 ***1,8*** Dt 26,12 ***1,9*** Gn 24,37; 28,1 ***1,11*** Dan 1,8; Jdt 12,2 ***1,13*** Gn 39,3 ***1,14*** Tob 4,1

umrel Enemessar, stal sa namiesto neho kráľom jeho syn Sancheríb[b]. Cesty do Médska prestali, ba do Médska som už nemohol cestovať. 16 Za čias Enemessara som dával štedré almužny svojim bratom, tým, čo boli z môjho rodu. 17 Chlieb som dával hladným a odev nahým. Ak som videl, že niekto z môjho rodu umrel a pohodili ho za múrmi Ninive, pochoval som ho. 18 Tajne som bral a pochovával aj telá tých, ktorých kráľ Sancheríb zabil, keď sa vrátil po svojom úteku z Judska, v dňoch súdu, ktorý nad ním vykonal nebeský Kráľ za rúhanie, ktorého sa dopúšťal. Lebo kráľ vo svojom hneve usmrtil mnoho Izraelitov. Ja som kradol ich telá a pochovával. Sancheríb hľadal ich telá, ale nenašiel ich. 19 Keď však prišiel jeden Ninivčan a udal ma kráľovi, že ich pochovávam, skryl som sa. Keď som sa dozvedel, že kráľ o mne vie a že ma hľadajú, aby ma zabili, dostal som strach a ušiel som. 20 Všetok majetok mi zhabali a mne neostalo nič, čo by nevyvlastnili v prospech kráľovskej pokladnice; ostala mi iba manželka Anna a syn Tobiáš. 21 Neprešlo však ani štyridsať dní a kráľa zabili jeho dvaja synovia; tí ušli do hôr Araratu. Po ňom sa stal kráľom jeho syn Esar-Chaddón[c]. Ten ako zodpovedného za všetky hospodárske záležitosti kráľovstva ustanovil Achikara, syna môjho brata Anaela. On mal právomoc nad celou správou krajiny. 22 Achikar sa vtedy za mňa prihovoril a ja som sa vrátil do Ninive. Achikar bol totiž hlavný čašník, strážca osobnej pečate, správca krajiny a správca financií za asýrskeho kráľa Sancheríba. Esar-Chaddón ho znova vymenoval do týchto úradov. On bol teda z môjho príbuzenstva, bol mojím synovcom.

Tobiho oslepnutie

2 Keď som sa za kráľa Esar-Chaddóna vrátil do svojho domu a keď mi vrátili moju manželku Annu i môjho syna Tobiáša, pripravili mi na náš sviatok Päťdesiatnice[d], čiže na slávnosť týždňov, skvelú hostinu a ja som začal stolovať. 2 Keď mi prestreli stôl a predkladali veľa chodov, povedal som svojmu synovi Tobiášovi: „Chlapče, choď von, a keď nájdeš nejakého chudobného spomedzi našich bratov zajatých v Ninive, ktorý celým svojím srdcom pamätá na Pána, priveď ho a bude jesť so mnou. Počkám na teba, syn môj, kým prídeš.“ 3 Tobiáš vyšiel hľadať nejakého chudobného spomedzi našich bratov. Keď sa vrátil, oslovil ma: „Otec!“ Ja som mu povedal: „Tu som, syn môj.“ On pokračoval: „Otec, jeden človek z nášho rodu bol zavraždený a leží pohodený na námestí. Pred chvíľou ho tam zahrdúsili.“ 4 Vyskočil som a nechal som jedlo, skôr než by som sa ho bol dotkol. Mŕtveho som vzal z ulice a odniesol som ho do jedného domu, kým nezapadne slnko, aby som ho potom pochoval. 5 Keď som sa vrátil, umyl som sa a so zármutkom som jedol chlieb. 6 Pritom som si spomenul na výrok proroka Amosa, keď povedal o Bételi:

„Vaše slávnosti sa zmenia na žalosť
a všetky vaše piesne na plač.“

A rozplakal som sa. 7 Keď slnko zapadlo, odišiel som, vykopal som hrob a mŕtveho som pochoval. 8 Susedia sa mi vysmievali a hovorili: „Ten sa už nebojí? Veď už ho hľadali, aby ho zabili za taký čin. Musel utiecť a teraz zase pochováva mŕtvych.“ 9 V tú noc som sa okúpal, vyšiel som do dvora a uložil som sa pri múre. Bolo horúco, preto som si tvár nezakryl. 10 Nevedel som, že nado mnou na múre sú vrabce. Ich teplý trus mi padol do očí a na očiach mi

[b] Gr. Sennacherib. | [c] Gr. Sacherdón, lat. Asarhaddon.
[d] Židovský sviatok na päťdesiaty deň po Pasche, Turíce (Letnice).
1,17 Jób 31,16; Iz 58,7; Mt 25,35 ***1,18*** 2Kľ 18,13-14; 19,35-36 ***1,21*** 2Kľ 19,37 ***1,22*** Tob 11,19 ***2,2*** Iz 58,7; Lk 14,13 ***2,5*** Nm 19,11-13 ***2,6*** Am 8,10

Kniha MÚDROSTI

Ľudský osud z Božieho pohľadu

Varovanie pred neprávosťou

1 Milujte spravodlivosť, vy, čo spravujete zem,
zmýšľajte o Pánovi v dobrote mysle
a hľadajte ho v úprimnosti srdca.
2 Veď on sa dáva nájsť tým, čo ho nepokúšajú,
zjavuje sa tým, ktorým nechýba dôvera v neho.
3 Zvrátené myšlienky totiž odďaľujú od Boha
a jeho moc zahanbuje nerozumných, keď ju pokúšajú,
4 pretože múdrosť nevstúpi do zlomyseľnej duše
a nebude prebývať v tele podrobenom hriechu.
5 Svätý duch výchovy totiž utečie pred ľstivosťou,
vzdiali sa od nerozumných myšlienok,
pretože keď príde nespravodlivosť, bol by zahanbený.
6 Veď múdrosť je ľudomilný duch,
rúhača nenechá bez trestu pre jeho pery,
pretože Boh je svedkom jeho ľadvín[a],
je presným pozorovateľom jeho srdca
a počuje, čo hovorí jeho jazyk,
7 lebo Pánov duch napĺňa celú zem,
drží dovedna celý svet a vie o každom slove.
8 Preto sa neukryje nik, kto hlása neprávosť;
takého neobíde trestajúca spravodlivosť.
9 Zámery bezbožníka budú zistené
a ozvena jeho slov dôjde k Pánovi,
aby potrestal jeho prečiny.
10 Veď horlivé ucho počuje všetko
a ani najslabšie šepkanie sa nedá skryť.

Boh miluje život

11 Majte sa teda na pozore pred neužitočným reptaním
a chráňte si jazyk pred ohováraním,
lebo ani utajované slovo neprejde len tak;
ústa, čo klamú, zabíjajú dušu.
12 Nežeňte sa do náručia smrti na bludných cestách života
a nepriťahujte si záhubu činmi svojich rúk.
13 Veď Boh nestvoril smrť[b]
a neteší sa zo záhuby živých.

[a] Ľadviny symbolizujú skryté city a pocity človeka.
[b] Boh stvoril život a podmienky preň (Gn 1). Smrť je chápaná ako dôsledok hriechu (Gn 2,17) a bude raz porazená (1Kor 15,26). Podľa Múd 2,24 je smrť dielom diabla.

1,1 Múd 6,1-11 ***1,2*** Jer 29,13n ***1,4*** Múd 7,27; 8,2-10; 10,16; Rim 7,18 ***1,5*** Iz 63,11 ***1,6-10*** Ž 139,1-12; Jer 17,10 ***1,7-8*** Jer 23,24; Múd 8,1 ***1,8-9*** Jer 11,20; Sir 42,18-20 ***1,12*** Rim 6,21 ***1,13*** Ez 18,23; 33,11; Múd 2,23; 2Pt 3,9

Veď
on
sa dáva
nájsť
tým, čo ho
nepokúšajú,
zjavuje sa tým,
ktorým
nechýba
dôvera
v
NEHO.

Kniha múdrosti
1,2

14 On totiž stvoril všetko, aby jestvovalo,
to, čomu sa dal zrodiť vo svete, má prinášať záchranu,
niet v tom zhubného jedu,
na zemi nie je ríša podsvetia.
15 Veď spravodlivosť je nesmrteľná.

Ľahkomyseľný názor na život

16 No bezbožní si privolávajú smrť rukami i slovami,
pokladajú ju za priateľku, omdlievajú v nej,
ba uzavreli s ňou zmluvu,
takže si zaslúžia patriť do jej ríše.

2 Uvažujú nesprávne a hovoria:
„Krátky a strastiplný je náš život,
proti skonu človeka niet lieku,
nie je známy nikto, kto by sa vrátil z podsvetia.
2 Bez vlastného pričinenia sme prišli na svet
a potom budeme, akoby sme nikdy neboli,
veď dych v našom nose je dym
a myšlienka iba iskra pri tlkote nášho srdca;
3 keď zhasne, telo sa obráti na popol
a duch sa rozplynie ako ľahký vánok.
4 Na naše meno sa časom zabudne,
naše činy si nikto nebude pripomínať,
náš život sa pominie ako stopa obláčika
a rozplynie sa ako hmla
zahnaná lúčmi slnka
a jeho páľavou stlačená k zemi.
5 Veď náš čas je letiaci tieň
a po našom skone niet návratu,
lebo je spečatený a nikto sa späť nevracia.
6 Poďme teda, vychutnajme prítomné dobro
a naplno si ako za mladi užime všetko, čo bolo stvorené.
7 Dožičme si hojnosť vzácnych vín a voňavých olejov,
nech nám neunikne ani jeden jarný kvet.
8 Ovenčime sa ružami v rozpuku, prv než zvädnú.
9 Nikto z nás nech sa nevyhýba samopašným zábavám,
všade nechávajme po sebe znaky veselia,
veď ono je naším podielom i údelom.

Reči proti spravodlivému

10 Utláčajme spravodlivého chudáka, nešetrime vdovu,
neberme ohľad na šediny starca vo vysokom veku.
11 Svoju silu pokladajme za zákon spravodlivosti,
lebo čo je slabé, ukazuje sa ako neužitočné.
12 Striehnime na spravodlivého, lebo nám je nepohodlný,
stavia sa na odpor proti našim činom,
vyčíta nám priestupky proti zákonu
a obviňuje nás zo zrady v našej výchove.

1,14 Gn 1,31 ***1,15*** Dt 30,15; Múd 1,15; 6,18 ***1,16*** Prís 8,36; Iz 28,15 ***2,1-5*** Jób 7,9n ***2,5*** Ž 144,4; Múd 5,9 ***2,6*** Koh 2,24n; Iz 22,13 ***2,7*** Iz 56,12 ***2,10*** Ex 22,21; Am 2,6 ***2,11*** Hab 1,11 ***2,12*** Jer 11,19

13 Honosí sa, že má poznanie Boha,
a označuje sa za Pánovho služobníka.
14 Stal sa žalobcom našich myšlienok
a ťažko nám padne aj pozerať naň,
15 lebo jeho život sa nepodobá životu ostatných
a jeho správanie je celkom odlišné.
16 Pokladá nás za zhýralcov,
bočí od našich ciest ako od špiny,
no koniec spravodlivých vyhlasuje za šťastný
a chvasce sa, že otcom je mu Boh.
17 Pozrime, či sú jeho slová pravdivé,
a skúmajme, ako sa to s ním skončí.
18 Veď ak je tento spravodlivý Božím synom, Boh sa ho ujme
a vytrhne ho z ruky tých, čo sú proti nemu.
19 Potupujme a trápme ho a tak ho vyskúšajme,
aby sme zistili, či je naozaj zdržanlivý;
tak sa presvedčíme, či je odolný voči zlu.
20 Odsúďme ho na potupnú smrť,
veď sa mu dostane záchrany, ako sám hovorí.“

Blud bezbožníkov

21 Takto uvažujú, ale blúdia.
Ich zloba ich totiž zaslepila.
22 Nepoznali Božie tajomstvá,
nedúfajú v odmenu za zbožnosť,
neuznávajú, že bezúhonným dušiam sa dostane pocty.
23 Veď Boh stvoril človeka pre neporušiteľnosť
a urobil ho obrazom vlastnej nepominuteľnosti.
24 Pre závisť diabla totiž vošla do sveta smrť,
zakusujú ju tí, čo sú na jeho strane.

Blaho spravodlivých a potrestanie zlých

3 Duše spravodlivých sú v Božej ruke
a muky sa ich nedotknú.
2 V očiach nerozumných sa zdali mŕtvymi,
ich skon považovali za pohromu,
3 to, že od nás odišli, pokladali za záhubu
— ale oni sú v pokoji.
4 Keď aj podľa mienky ľudí pretrpeli muky,
ich nádej bola plná nesmrteľnosti.
5 Po krátkom súžení[c] prijmú veľké dobrodenia,
pretože Boh ich preskúšal
a zistil, že sú ho hodní.
6 Vyskúšal ich ako zlato v taviacej peci
a prijal ich ako spaľovanú obetu.

[c] Gr. výchovné trestanie. Téma Božej otcovskej výchovy (Dt 8,5; Prís 3,12) tu nadobúda eschatologický rozmer.

2,14 1Pt 4,4 ***2,16*** Ž 89,27; Iz 63,16; Sir 51,10; Jn 5,18 ***2,18*** Ž 22,8n; Múd 5,5; 18,13; Mt 27,39-43 ***2,21*** Múd 5,6 ***2,23*** Gn 1,27; Múd 1,13-14 ***2,24*** Gn 3,1-5; Múd 1,16; Jn 8,44; Rim 5,12 ***3,1-3*** Ž 9,19; Iz 57,1-2 ***3,1*** Jn 10,28-29 ***3,2*** Múd 4,17 ***3,4*** Múd 5,15; 1Kor 15,32; 2Kor 4,17-18 ***3,5*** 2Mak 7,9-33; Rim 8,18; 2Kor 4,17; Jk 1,12 ***3,6*** Prís 17,3

Druhá kniha MAKABEJCOV

Nech vám všetkým dá ODVAHU uctievať ho a z celého SRDCA aj s ochotnou DUŠOU plniť jeho VÔĽU.

2 Makabejcov 1,3

List Židom do Egypta z roku 124 pred Kristom

1 Bratia Židia, ktorí žijú v Jeruzaleme a v judskej krajine, posielajú pozdravy a želanie pokoja bratom Židom v Egypte. 2 Kiež vám Boh dá
blaho a kiež sa rozpamätá na svoju zmluvu, ktorú urobil so svojimi vernými služobníkmi Abrahámom, Izákom a Jákobom. 3 Nech vám všetkým dá
odvahu uctievať ho a z celého srdca aj s ochotnou dušou plniť jeho vôľu.
4 Nech vám otvorí srdce pre svoj zákon a predpisy a nech vám daruje pokoj.
5 Nech vypočuje vaše prosebné modlitby, nech vám dá zmierenie a nech
vás neopustí v zlom čase. 6 I my sa teraz modlíme za vás. 7 Za panovania
Demetria v roku stošesťdesiatdeväť[a] sme vám my Židia písali: „V týchto
rokoch na vrchole súženia, ktoré prišlo na nás, keď odpadol Jáson aj so
svojimi prívržencami od svätej krajiny a kráľovstva, 8 a keď vypálili chrámovú bránu a preliali nevinnú krv, prosili sme Pána a boli sme vypočutí,
prinášali sme obety zápalné i pokrmové, zapaľovali sme lampy a predkladali sme posvätné chleby.“ 9 Vy teraz zasväťte dni slávnosti Stánkov v mesiaci kislév. — Písané v roku stoosemdesiatosem[b].

List Židom do Egypta z roku 164 pred Kristom

10 Obyvatelia Jeruzalema a Judska, Rada starších a Júda posielajú pozdrav
a želanie blaha učiteľovi kráľa Ptolemaia Aristobulovi, ktorý je z rodu
pomazaných kňazov, a Židom, ktorí bývajú v Egypte. 11 Keď nás Boh
zachránil z veľkého súženia, vrúcne mu ďakujeme ako tí, ktorí sme bojovali
proti kráľovi. 12 Lebo on sám vyhnal tých, čo vo svätom meste boli pripravení na boj. 13 Lebo keď vládca šiel do Perzie a mal okolo seba zdanlivo
nepremožiteľné vojsko, boli porazení v chráme Nanaie, keď kňazi okolo
Nanaie použili lesť. 14 Lebo Antiochos prišiel i so svojimi prívržencami na
to miesto a chcel vstúpiť s bohyňou do rituálneho manželstva, aby tak
získal ako veno väčšie poklady. 15 Kňazi Nanaie mu ich predložili, ale keď
Antiochos vošiel s niekoľkými mužmi do posvätného priestoru, zamkli
chrám; 16 na streche otvorili skryté dvere, hádzali tade kamene a omráčili
vládcu. Na kusy ich rozsekali a odrezali im hlavy; potom ich vyhodili tým,
čo boli vonku. 17 Nech je v každom ohľade požehnaný náš Boh, ktorý vydal
bezbožníkov záhube.

18 Keďže máme dvadsiateho piateho kisléva svätiť Očistenie chrámu,
pokladali sme za potrebné upovedomiť vás o tom, aby ste aj vy zasvätili
slávnosť Stánkov a ohňa na pamiatku toho, že Nehemiáš, ktorý vystaval
chrám a obetný oltár, priniesol obety. 19 Lebo keď naši otcovia boli odvedení do Perzie, vtedy zbožní kňazi tajne vzali trochu z ohňa obetného
oltára a ukryli ho v studničnej priehlbine, ktorá vyzerala ako studňa bez
vody. Tam ho tak bezpečne skryli, že to miesto ostalo všetkým neznáme.

[a] T. j. v r. 143 pred Kr. | [b] T. j. v r. 124 pred Kr.

1,7 2Mak 4,7-22 ***1,8*** 1Mak 4,38; 2Mak 5,6; 8,33 ***1,9*** Ex 23,16; 1Mak 4,36.59; 2Mak 1,18; Jn 10,22 ***1,18*** 2Mak 1,9
1,19 Lv 6,5-6

20 Keď prešlo mnoho rokov, zapáčilo sa Bohu, aby perzský kráľ poslal Nehemiáša. Ten vyslal po oheň potomkov kňazov, ktorí ho ukryli. Keď povedali: „Nenašli sme oheň, ale len hustú vodu,“ rozkázal im nabrať z nej a priniesť. 21 Keď potom bolo prichystané, čo patrí k obetám, Nehemiáš rozkázal kňazom, aby tou vodou poliali drevo a to, čo bolo na ňom položené. 22 Keď sa tak stalo a prešiel nejaký čas, slnko, ktoré predtým bolo za mrakom, zažiarilo. Vtedy sa vznietil veľký plameň, takže všetci užasli. 23 Kým sa obeta spaľovala, modlili sa kňazi a s kňazmi aj všetci ostatní. Jonatán začal a ostatní s Nehemiášom sa pripojili spevom.

24 Tá modlitba znela takto: „Pane, Pane Bože, Stvoriteľ všetkých vecí, hrozný, mocný, spravodlivý i milosrdný, jediný Kráľ a Dobrodinca, 25 jediný Darca, jediný Spravodlivý, Všemohúci a Večný. Ty vyslobodzuješ Izrael zo všetkého zla, ty si vyvolil našich otcov a posvätil si ich. 26 Prijmi obetu za celý svoj ľud Izrael, ochraňuj svoj podiel a posväcuj ho. 27 Zhromaždi nás z rozptýlenia, vysloboď tých, čo sú zotročení medzi pohanmi, zhliadni na ponižovaných a potupovaných. Nech pohanské národy spoznajú, že ty si náš Boh. 28 Potrestaj násilných utláčateľov a tých, čo sa v namyslenosti vypínajú. 29 Zasaď svoj ľud na svojom svätom mieste, ako povedal Mojžiš.“

30 Potom kňazi spievali hymny. 31 Keď bola obeta spálená, rozkázal Nehemiáš vyliať na veľké kamene aj vodu, ktorá ešte ostala. 32 Keď sa tak stalo, vyšľahol plameň. Ale mizol vo svetle, ktoré žiarilo z obetného oltára. 33 Táto udalosť sa stala všeobecne známou. Perzskému kráľovi oznámili, že na mieste, kde kňazi, ktorí boli odvádzaní do zajatia, ukryli oheň, objavila sa voda a že ňou aj Nehemiášovi ľudia posvätili obetu. 34 Kráľ to preskúmal, ohradil to miesto a vyhlásil ho za nedotknuteľné. 35 Pre tých, čo sa tešili jeho priazni, prijal kráľ mnoho darov a rozdal im ich. 36 Nehemiášovi ľudia túto tekutinu nazvali neftar, čo znamená očistenie. Ale mnohí ju volajú nafta.

2 V zápisoch sa našlo toto: Prorok Jeremiáš rozkázal, aby tí, ktorí odchádzali do zajatia, vzali z ohňa, ako bolo spomenuté. 2 Prorok tým, ktorých odvádzali, dal zákon a nariadil im, aby nezabudli na Pánove prikázania a aby sa nedali zviesť vo svojich mysliach, ak uvidia zlaté a strieborné modly a ozdoby okolo nich. 3 A aj inými podobnými slovami im prikazoval, aby vo svojom srdci neodpadli od zákona. 4 V spise ďalej bolo, že prorok dostal Božie napomenutie. Podľa toho prikázal, aby stan a archu zmluvy niesli za ním. Potom však vyšiel na vrch, na ktorý vystúpil Mojžiš, aby videl Božie dedičstvo. 5 Keď ta Jeremiáš prišiel, našiel jaskynné obydlie. Tam vniesol stan, archu zmluvy i oltár na kadidlové obety a vchod zatarasil. 6 Potom prišli niektorí z tých, čo ho sprevádzali, aby označili cestu, no už ju nemohli nájsť. 7 Keď sa to Jeremiáš dozvedel, pokarhal ich. Povedal: „Miesto nech ostane neznáme, kým Boh opäť nezhromaždí ľud a nepreukáže mu milosrdenstvo. 8 Vtedy ho Pán ukáže a zjaví sa jeho sláva a oblak, aký sa ukazoval za Mojžiša a o aký prosil aj Šalamún v modlitbe o to, aby to miesto bolo nezvyčajne posvätené.“ 9 Správa je aj o tom, ako on, pretože bol múdry, priniesol obetu na posvätenie a dokončenie stavby chrámu. 10 Aj Mojžiš sa modlil k Pánovi, a vtedy zostúpil oheň z neba a strávil obetu;

1,21-22 1Krľ 18,34-38 ***1,24*** Est 4,17b ***1,29*** Ex 15,17; Dt 30,3-5 ***2,2*** Bar 6,72 ***2,4*** Dt 34,1 ***2,7*** Jer 3,16 ***2,8*** Ex 24,16; 40,34-38; 1Krľ 8,10-13 ***2,9*** 1Krľ 8,62-63 ***2,10*** Lv 9,23-24; 2Krn 7,1